

PERUSTERVEYDENHUOLLON JA VANHUSTEN LAI-
TOSHOIDON LIIKELAITOS KYSTERI

Tilinpäätös 2019

Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri

6.2.2020

Sisällys
SISÄLTÖ

1. YLEISKATSAUS	3
1.1 Toimitusjohtajan katsaus toiminnasta ja taloudesta	3
1.2 Organisaatio	4
1.3 Kokonaistalouden tarkastelu	4
1.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	4
1.3.2 Liikelaitoksen rahoitusasema ja sen muutokset	5
1.4 Sisäinen valvonta ja riskienhallinnan selonteko toimikaudelta 2019	5
1.5 Johtokunnan esitys tuloksen käsittelystä	10
2. TILINPÄÄTÖKSEN TOTEUTUMISVERTAILUT	10
2.1 Tavoitteiden toteutuminen	10
2.1.1 Asiakaslähtöisyys	10
2.1.2 Henkilöstövoimavarojen hallinta ja osaamisen tukeminen	11
2.1.3 Palvelujen toimivuus	11
2.1.4 Taloudellisuus ja tehokkuus	12
2.2 Käyttötalouden toteutuminen	13
2.3 Investointien toteutuminen	13
2.4 Rahoituslaskelman toteutuminen	14
3. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	14
3.1 Rahoituslaskelma	14
3.2 Tuloslaskelma	15
3.3 Tase	16
3.4 Investointiosa	17
3.5 Tuloslaskelman toteutumisvertailu	18
4. LIITETIEDOT	19
5. ALLEKIRJOITUKSET JA TILINPÄÄTÖSMERKINNÄT	24

Laskutusosoite

Pohjois-Savon sairaanhoitopiiriin Ky
Kysteri
PL 900
70029 KYS

Posti- ja käyntiosoite

Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri
Kysterin hallinto
PL 100
70029 KYS
Puijonlaaksontie 2, rak. 3

Kysteri
Koillis-Savon palveluyksikkö
Kaavin terveysasema
Rantatie 2
73600 Kaavi

Kysteri
Leppävirran palveluyksikkö
Leppävirran terveysasema
Savonkatu 17
79100 Leppävirta

Kysteri
Nilakan palveluyksikkö
Pielaveden terveysasema
Savikontie 15
72400 Pielavesi

Vaihe (017) 171 000
etunimi.sukunimi@kuh.fi
Y-tunnus 0171495-3

www.kysteri.fi

6.2.2020

1. YLEISKATSAUS

1.1 Toimitusjohtajan katsaus toiminnasta ja taloudesta

Vuosi 2019 oli Kysterin kahdeksas talousarvio- ja tilivuosi. Kysterin tulokertymä muodostuu pääasiassa jäsenkunnilta kannettavista enakoista, jotka perustuvat palvelusopimuksessa arvioituihin palvelujen suoritämääriin. Kysterin tilinpäätöksen tavoitteena on nollatulot.

Kysterin palvelujärjestelmän tavoitteena on turvata palvelujen saatavuus ja saavutettavuus. Hoitotakuu toteutui, vaikka henkilöstön saatavuudessa oli ongelmia. Avohoidon käyntimäärät ovat laskeneet etenkin hoitajavastaanottojen osalta, lisäksi osastoilla hoitopäivien määrät ovat vähentyneet. Toimintojen järjestämisestä sekä resurssien ja osastopaikkojen tarvetta on tämän vuoksi syytä tarkastella huomioiden kuitenkin Kysteri-kuntien runsas palvelutarve. Palveluprosessien kehittämisessä pyritään hyödyntämään uutta informaatioteknologiaa - sähköinen asiointi ja etävastaanotot käynnistyivät syksyn aikana. Palvelujen tuottamistapojen kehittämisellä pyritään varautumaan ikärakenteen ja väestönkehityksen muutokseen sekä työvoiman saatavuuden turvaamiseen.

Kuntien ja erikoissairaanhoidon kanssa tavoitteena on kehittää yhteistyötä ja työnjaon porrastusta. Tähän liittyen syksyllä 2019 käynnistyi erikoissairaanhoidosta ortopedin jalkautuminen palvelukeskuksiin. Kuntien kanssa on suunnitteilla kotisairaaloiminnan käynnistäminen ja Nilakan alueella yhteinen hoitohenkilöstön sijaispooli.

Vuosittain toteutetaan kuntaneuvottelut palvelusopimuksen sisällön lähtökohtien ja tavoitteiden tarkastelemiseksi sekä palvelutason ja - rakenteen sopimiseksi. Taloussuunnitteluun on kytketty riskienhallinta ja sisäisen valvonnan toteutumisen arviointi. Henkilöstölle järjestettävän vuosittaisen työyhteisökyselyn lisäksi asiakastytyväisyyttä sekä esille nousevia kehittämiskohteita seurataan Roidu-asiakaspalautekyselyn avulla. Pääasialliset tulokset on kuvattu palvelualuekertomuksessa.

Vuodelle 2019 kuntien kanssa sovitut ennakot jäivät yli 1,3 miljoonaa euroa pienemmäksi kuin vuoden 2018 toteuma. Keiteleeltä vähennettiin aiemmin suunnitellusti 5 paikkaa osastolta 1.1.2019 alkaen, lisäksi säästöjen saamiseksi lyhennettiin Nilakan iltavastaanottoa kahdella tunnilla 1.4.2019 alkaen. 5.4.2019 järjestettiin työpaja, johon osallistui Kysterin keskus- ja paikallishallintojen lisäksi Kysterin johtokunta sekä henkilökunnan edustajia. Tavoitteena oli löytää yhteisesti hyväksyttäviä ja helposti käytäntöön vietäviä säästökeinoja sekä mahdollisia lisätuloja. Työpajan tuloksena otettiin käyttöön hoitajavastaanotto asiakasmaksut 1.6.2019 alkaen. Lisäksi käytäntöön vietiin mm. laboratoriakäytänteiden uudelleen tarkastelu. Säästöjä saavutettiin Keiteleen osastolla henkilöstökulujen osalta 295 126 €, iltavastaanoton lyhentämisestä 102 925 ja laboratoriotuotoiminnasta 88 672 € eli yhteensä 486 723 €. Hoitajavastaanotosta asiakasmaksujen muodossa lisätuloa kertyi 110 000 €. Tehdyistä toimenpiteistä huolimatta vuonna 2019 palvelutuotannon kustannukset olivat suuremmat kuin kertyneet tulot.

Palvelujen tuottamisessa rahoitustason tulee vastata kuntien taloudellisia mahdollisuuksia huomioiden kuitenkin palvelutuotantoon liittyvät lainsäädännön vaatimukset. Palvelujen rahoitustasoon liittyen Kysterin kustannukset ovat nousseet toimintavuoden aikana niin, että osalla kunnista maksuosuudet kasvoivat merkittävästi. Vuoden 2019 tilinpäätös oli 1 314 015,76 € alijäämäinen. Budjettiin verrattuna eniten ylittyivät palvelujen ostot (29 %) ja materiaalien ostot (18 %). Lisäksi hoitomaksutulot jäivät 12 % ennakoidusta – valtaosa selittyy hoitopäivien ja avohoidon käyntien vähenemisen lisäksi ulkokuntamyynnin laskulla.

Laskutusosoite

Pohjois-Savon sairaanhoitopiiriin Ky
Kysteri
PL 900
70029 KYS

Posti- ja käyntiosoite

Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri
Kysterin hallinto
PL 100
70029 KYS
Puijonlaaksontie 2, rak. 3

Kysteri
Koillis-Savon palvelu yksikkö
Kaavin terveysasema
Rantatie 2
73600 Kaavi

Kysteri
Leppävirran palvelu yksikkö
Leppävirran terveysasema
Savonkatu 17
79100 Leppävirta

Kysteri
Nilakan palvelu yksikkö
Pielaveden terveysasema
Savikontie 15
72400 Pielavesi

Vaihde (017) 171 000
etunimi.sukunimi@kuh.fi
Y-tunnus 0171495-3

www.kysteri.fi

6.2.2020

1.2 Organisaatio

Palvelujärjestelmä ja – rakenne

KYSTERIN keskushallinto ja palvelujen järjestämisvastuu

Perusterveydenhuollon liikelaitos Kysteri kuuluu Pohjois-Savon sairaanhoitopiiriin kuntayhtymään. Kysteri vastaa perusterveydenhuollon ja vanhusten laitoshoidon palvelujen tuottamisesta ja noudattaa Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin hallintosääntöä. Kysterillä on oma johtokunta, johto ja toimintaohje sekä sairaanhoitopiiriin muusta toiminnasta eriytetty talous, talousarvio ja budjetti.

Kysterin palvelut tuotetaan lähi -, seudullisina ja alueellisina palveluina.

Kysterin alueen seitsemän kuntaa muodostavat kolme seudullista palvelukeskusta, jotka ovat tulosvastuullisia toiminnallisia yksiköitä ja joilla on oma johtonsa. Keitele, Pielavesi, Tervo ja Vesanto muodostavat Nilakan palvelukeskuksen. Koillis-Savon palvelukeskukseen kuuluvat Kaavi ja Rautavaara. Kolmannen palvelukeskuksen muodostaa Leppävirta. Väestöpohja on yhteensä 24 658 asukasta (31.12.2018).

Liikelaitoksen toimintaa johtaa johtokunnan valitsema toimitusjohtaja. Hallinnossa toimivat hänen lisäksi johtava hoitaja, hallintopäällikkö ja kaksi hallintosihteerä. Liikelaitoksella on oma johtoryhmä.

Kysterin taloushallinnon ja palkanlaskennan palvelut tuottaa Monetra P-S Oy. Talous- ja henkilöstöhallinnon tietojärjestelmät ovat Kysin kanssa yhteiset. Muun muassa kirjanpito, laskutus, arkistointi ja palkkaohjelmat ovat yhteisiä. Kysterillä on kuitenkin joitakin omia keskitettyyn järjestelmään tukeutuvia toimintamalleja, mikä johtuu osittaisesta toimintojen hajautuksesta. Henkilöstöhallinnon tukitehtävät hoidetaan Kysterissä pääosin omana toimintana.

Henkilöstö

Kysterin palvelualueella on vakansseja yhteensä 357,9 kappaletta. Henkilöstö jakautuu palveluyksiköissä siten, että lääkäreiden ja hammaslääkäreiden vakansseja on yhteensä 42,5, hoitohenkilöstön 251,3 ja huolto, toimisto, -tutkimus ja hallintohenkilöstön 60.

1.3 Kokonaistalouden tarkastelu

1.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

Talousarvion (TA) jäsenkuntaosuuksien kustannukset ovat vuoden 2019 palvelusopimuksen mukaisia kustannuksia. Taulukossa 1. on talousarvioon vuodelle 2019 arvioidut jäsenkuntaosuudet, kuntien asukaskohtaisesti toteutuneista suoritteista kertyvä maksuosuus ja prosentuaalinen osuus jäsenkuntaosuudesta. Taulukkoon 2 on koottu tilinpäätöksessä Kysterin alueen kunnilta kannettavat tai palautettavat jäsenkuntaosuudet.

Laskutusosoite

Pohjois-Savon sairaanhoitopiiriin Ky
Kysteri
PL 900
70029 KYS

Posti- ja käyntiosoite

Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri
Kysterin hallinto
PL 100
70029 KYS
Puijonlaaksontie 2, rak. 3

Kysteri
Koillis-Savon palveluyksikkö
Kaavin terveysasema
Rantatie 2
73600 Kaavi

Kysteri
Leppävirran palveluyksikkö
Leppävirran terveysasema
Savonkatu 17
79100 Leppävirta

Kysteri
Nilakan palveluyksikkö
Pielaveden terveysasema
Savikontie 15
72400 Pielavesi

Vaihe (017) 171 000
etunimi.sukunimi@kuh.fi
Y-tunnus 0171495-3

www.kysteri.fi

6.2.2020

Taulukko 1. KYSTERIn jäsenkuntien vuoden 2019 talousarvion ja tilinpäätöksen mukaiset maksuosuudet.

31.12.2018	2019	Avoterveydenhoito 2019				Vuodeosasto 2019				Suun terveydenhoito 2019				Kysteri yhteensä 2019			
		as.luku	Ta €	Tot. €	€/as	tot%	Ta €	Tot. €	€/as	tot%	Ta €	Tot. €	€/as	tot%	Ta €	Tot. €	€/as
Kysteri	24 658	13704535	14626731	593	107	9 089 600	9439181	383	104	2 513 800	2403279	97	96	25053897	26367904	1069	105
Kaavi	2 990	1 803 790	1848681	618	102	1 555 440	1205559	403	78	314 000	369021	123	118	3 673 230	3423262	1145	93
Keitele	2 244	1 617 790	1566535	698	97	737 700	811779	362	110	225 000	234434	104	104	2 580 490	2612748	1164	101
Leppävirta	9 650	3 678 867	4617652	479	126	3 542 350	3659354	379	103	1 020 500	728424	75	71	8 241 717	9005429	933	109
Pielavesi	4 498	3 045 050	3156962	702	104	1 361 700	1787181	397	131	403 000	442577	98	110	4 809 750	5386720	1198	112
Rautavaara	1 651	1 018 910	1191138	721	117	551 250	509854	309	92	193 500	168051	102	87	1 763 660	1869044	1132	106
Tervo	1 567	1 145 370	1053160	672	92	446 400	396246	253	89	141 500	134765	86	95	1 733 270	1584170	1011	91
Vesanto	2 058	1 367 330	1352497	657	99	689 700	933840	454	135	194 750	200194	97	103	2 251 780	2486531	1208	110

Kuntien lopullinen maksuosuus määräytyy käytön mukaan. Taulukossa 2. on kuvattu lopulliset jäsenkuntaosuudet. Näistä palvelusopimukseen verrattuna viiden kunnan jäsenkuntaosuus alittui ja kahden kunnan ylittyi.

Taulukko 2. KYSTERIn jäsenkunnilta kannettava tai palautettava jäsenkuntaosuus vuonna 2019

Kysteri-kuntien lopullinen jäsenkuntakorvaus sekä palaute tai lisäkanto 2019				
Kunta	Ennako	Lopullinen	Lisäkanto +	Palautus -
Kaavi	3 673 224,00 €	3 423 261,86 €		249 962,14 €
Keitele	2 580 480,00 €	2 612 747,57 €	32 267,57 €	
Leppävirta	8 241 720,00 €	9 005 429,01 €	763 709,01 €	
Pielavesi	4 809 744,00 €	5 386 720,41 €	576 976,41 €	
Rautavaara	1 763 664,00 €	1 869 043,78 €	105 379,78 €	
Tervo	1 733 280,00 €	1 584 170,32 €		149 109,68 €
Vesanto	2 251 776,00 €	2 486 530,81 €	234 754,81 €	
Yhteensä	25 053 888,00 €	26 367 903,76 €		
Alijäämä			1 314 015,76 €	

1.3.2 Liikelaitoksen rahoitusasema ja sen muutokset

Kysterin liikevaihto oli vuonna 2019 yhteensä 27 295 624,37 €. Poistoja oli yhteensä 52 885,42 euroa. Kuntayhtymän yhdystilillä oli vuoden vaihteessa 1 833 714,48 €.

Kysterille perustettiin sijoitusrahasto, johon Pohjois-Savon sairaanhoitopiirille toiminnan luovuttaneiden kuntayhtymien ja kuntien taseessa 31.12.2011 ollut omaisuus siirrettiin. Sijoitusrahaston säännön mukaan rahastoon siirtyi luovutushetkellä tasearvoltaan vähintään 8000 €:n omaisuus. Rahaston pääoma oli 31.12.2019 yhteensä 438 221,45 €.

1.4 Sisäinen valvonta ja riskienhallinnan selonteko toimikaudelta 2019

Yleistä

Kysteri liikelaitoksen sisäinen valvonta ja riskienhallinta on järjestetty Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin ohjeistuksella, jonka liikelaitoksen johtokunta on hyväksynyt. Toimintaprosesseja on

6.2.2020

arvioitu sisäisen valvonnan näkökulmasta. Yleisten sääntöjen noudattamisen ja laillisuusvalvonnan rinnalla sisäinen valvonta kohdistetaan myös riskienhallintaan. Riskienhallinnan arvioinnissa käytetään Granite ohjelmaa.

Sisäinen valvonta vuonna 2019

Sisäinen valvonta toteutettiin palvelukeskuksissa ja keskushallinnossa. Kokonaisuudesta laadittiin yhteenveto Kysterin johtoryhmässä joulukuussa 2019.

Sisäisen valvonnan perusteella laadittiin *johtopäätökset ja suunnitelmat*, kuinka toimitaan tulevana vuonna esille nousseissa kehitettävissä asioissa.

Potilaille tapahtuneita vakavia haitta- ja vaaratilanteita seurataan Haipro-järjestelmän raporteista. Kehittämiskohteiksi otettiin lääkkeiden jaossa tuplatarkastuksen tehostaminen, lääkevalmisteiden käyttökuntoon saattamisessa toimenpiteiden tarkastaminen ja lääkelistojen oikeellisuuden varmistaminen. Kaatumisriskin suhteen pyritään ennakoimaan muun muassa kaatumisriskin arvioinnin käyttöä tehostamalla.

Palvelukeskusten *toiminta-ajatuksien ja keskeisten tavoitteiden* mukaisesti yhteistyötä kuntien kanssa on syytä edelleen kehittää. Kehittämisessä on kuitenkin huomioitava taloudellisen tilanteen kiristyminen. Olennaista on kuntien kokonaiskustannusten arviointi sosiaali- ja terveydenhuollossa.

Taloussuunnittelun näkökulmasta kuluneen vuoden jäsenkuntaosuus on arvioitu palvelutasoon nähden liian pieneksi. Tulojen osalta maksutuotot alittivat budjetin 12,2 %:lla. Menot ylittivät materiaalien ostossa 20 % ja palvelujen ostoissa 29 % verrattuna budjettiin. Mikäli jäsenkuntaosuutta ei voida nostaa, on tehtävä palvelutasoon vaikuttavia toiminnallisia muutoksia. Koska lakisääteiset palvelut pitää tuottaa, muutosten aikaansaaminen on haastavaa.

Materiaalien ostot ovat ylittyneet pääasiassa apuvälineissä ja lääkinnällisen kuntoutuksen tarvikkeissa sekä hoitotarvikkeissa. Pääsääntöisesti materiaalien ostot ovat lakisääteisiä menoja, joiden määrää on vaikea arvioida etukäteen. Kustannusten hallintaan voisi auttaa aiemmin suunnitelmassa ollut keskitetty apuvälinepalvelu. *Palvelujen ostoissa* hoito muissa laitoksissa ja poliklinikoilla ylittyy verrattuna budjettiin. Lääkäripalvelujen osto ylittyy huomattavasti, mutta sijaisia ei saatu rekrytoitua muilla keinoilla. Myöskin terapiapalvelujen osto ylittää suunnittelun. Kehittämistoimena jatketaan tehostettua rekrytointia, että ostopalvelua saadaan vähennettyä.

Investoinneissa ja hankinnoissa on toimittu suunnitelmallisesti. Jatkossa toteutetaan edelleen tiukkaa arviointia ja isommat hankinnat tehdään leasingilla.

Henkilöstölle on tiedotettu taloustilanteesta ja toiminnallisista muutoksista palvelukeskuskohteisissa kokouksissa ja johto- ja henkilöstöryhmien kokouksissa. Yhteistoimintaneuvotteluja on toteutettu muutostilanteita edeltävästi. Työtyytyväisyyskyselyjen tulokset on läpikäyty henkilöstön kanssa. Henkilöstön mukaan tiedotusta ja viestintää on syytä edelleen tehostaa. Toimintajohtajan katsauksiin lisätään talouskatsaus.

Toiminnan mukaisessa *henkilöstövoimavarojen* kohdistamisessa palvelukeskuksissa arvioidaan lähiesimiesten kanssa säännöllisesti henkilöstöresurssien käyttöä. Sijaistarvetta arvioidaan huolellisesti ja toimintaa suunnitellaan osastokuormituksia ja avohoidon käyntimääriä seuraten, tarvittaessa tarkistetaan henkilökuntamitoitukset. Henkilöstön liikkuvuutta toteutetaan työyksiköiden ja terveysasemien välillä tarpeen mukaan. Ongelmia on ollut lyhytaikaisten

Laskutusosoite

Pohjois-Savon sairaanhoitopiiriin Ky
Kysteri
PL 900
70029 KYS

Posti- ja käyntiosoite

Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri
Kysterin hallinto
PL 100
70029 KYS
Puijonlaaksontie 2, rak. 3

Kysteri
Koillis-Savon palveluysikkö
Kaavin terveysasema
Rantatie 2
73600 Kaavi

Kysteri
Leppävirran palveluysikkö
Leppävirran terveysasema
Savonkatu 17
79100 Leppävirta

Kysteri
Nilakan palveluysikkö
Pielaveden terveysasema
Savikontie 15
72400 Pielavesi

Vaihde (017) 171 000
etunimi.sukunimi@kuh.fi
Y-tunnus 0171495-3

www.kysteri.fi

6.2.2020

sijaisten saamisessa sekä lääkäreiden ja hammaslääkäreiden saatavuudessa. Henkilöstön perehdytykseen tulee kiinnittää huomiota.

Työsuojelusta ja henkilöstön työhyvinvoinnista on huolehdittu siten, että työyksiköissä käydään esimiesten toimesta työhyvinvoinnista keskustelua. Työsuojeluvaltuutettu kiertää säännöllisesti eri toimintayksiköissä. Työturvallisuusilmoituksia (Haiprot) seurataan. Työterveyshuollon ja työyksiköiden kanssa on sovittu käytänteitä työrajoitteisten henkilöiden työhön sijoittelusta. Työpaikkaselvitykset on laadittu. Yhteistyö työsuojelun ja tth:n kanssa toimii ja tätä yhteistyötä jatketaan aktiivisesti. Jatkossa työhyvinvointikoordinaattori osallistuu työterveyshuollon palaveriin. Työhyvinvointisuunnitelmat laaditaan ja päivitetään.

Toiminnallisia ja taloudellisia *riskejä* arvioidaan säännöllisesti palvelukeskusten johtoryhmissä. Teknisenä välineenä riskien arvioinnissa käytetään Granite-ohjelmaa. Arvioinnin pohjalta on muutettu esim. lääkkeiden jakokäytäntöjä ja väkivaltatilanteisiin varautumista. Rakenteisiin liittyvissä asioissa mm. sisäilma-asioissa toteutetaan yhteistyötä kunnan, työterveyshuollon ja työsuojelun kanssa.

Henkilöstölle on toteutettu *tietoturva- ja tietosuojakoulutukset* ja näitä päivitetään suunnitelmallisesti. Lisäksi erillistä ohjeistusta annetaan säännöllisesti. Uusien hankintojen yhteydessä tehdään tiivistä yhteistyötä tietohallinnon kanssa. Potilastietoja käytetään lainsäädännön mukaisesti. Lokitietojen tarkastus toteutetaan shp:n ohjeiden mukaisesti.

Hankintapäätökset on toteutettu ohjeiden ja hankintavaltuuksien mukaisesti. Ohjeistusta on tarkennettu ja sopimukset ovat ajan tasalla. Ne on viety asianhallintajärjestelmään D360: aan. Ostot ovat toteutuneet suunnitellusti. Työsopimusten teko vaatii tarkentamista.

Jatkuvaan sisäiseen valvontaan liittyä talouden toteuman rinnalla toiminnan määrällinen ja laadullinen arviointi. Vaikuttavuutta ei voida vielä tällä hetkellä mitata. Ravitsemisseulan ja kaatumisriskien arviointi vaatii tehostamista. Toteutuneita palvelujen suoritamääriä arvioidaan palvelusopimuksessa arvioituihin määriin ja edelliseen vuoteen nähden. Toteuman analysointi mahdollistaa seuraavan vuoden palvelusopimuksen tarkemman laadinnan. Toiminnan sopeuttamista taloussuunnitelmaan on edelleen kehitettävä. Uusia toiminnan, laadun ja vaikuttavuuden seurannan työkaluja tarvitaan.

Riskienhallinta vuonna 2019

Leppävirran palvelukeskuksen riskit syksyllä 2019 ovat talouden sopeuttaminen, huonokuntoinen rakennus, henkilöstön saatavuus, potilasturvallisuus ja palvelujen kysynnän kasvu.

Leppävirran palvelukeskuksen terveysaseman rakennus on huonokuntoinen. Ongelmana on tarkoituksenmukaisten tilojen ahtaus sekä ongelmat sisäilmassa ja tilojen lämpötilassa. Turvalliset poistumistiet ovat hankalasti järjestettävissä, tilat haittaavat ergonomista työskentelyä sekä avopuolella että osastolla ja kaatumisriski kasvaa. Sisäilmaoireilevia on kyselyn perusteella. Aluehallintoviraston määräämä kartoitus ja selonteko on toteutettu. Hallintatoiminta alipaineistusta on korjattu, ilmanpuhdistimia ja jäähdyttimiä on viety pahimpiin paikkoihin. Tilanetta seurataan mittauksin ja korjaussuunnitelmia on tehty.

Taloudellisia riskejä pyritään hallitsemaan potilas- ja henkilöstöturvallisuus huomioiden. Etukäteen tiedossa ollut riski on tulokertymän jääminen vajaaksi. Palveluntarve on runsasta ja osastojen kuormitus korkea. Tarvitaan uusia toimintatapoja ja hintojen tarkastelua, että kokonaistaloutta voitaisiin parantaa.

Laskutusosoite

Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri Ky
Kysteri
PL 900
70029 KYS

Posti- ja käyntiosoite

Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri
Kysterin hallinto
PL 100
70029 KYS
Puijonlaaksontie 2, rak. 3

Kysteri
Koillis-Savon palveluyksikkö
Kaavin terveysasema
Rantatie 2
73600 Kaavi

Kysteri
Leppävirran palveluyksikkö
Leppävirran terveysasema
Savonkatu 17
79100 Leppävirta

Kysteri
Nilakan palveluyksikkö
Pielaveden terveysasema
Savikontie 15
72400 Pielavesi

Vaihe (017) 171 000
etunimi.sukunimi@kuh.fi
Y-tunnus 0171495-3

www.kysteri.fi

6.2.2020

Potilasturvallisuuteen liittyen lääkehoitoon liittyvät riskit ovat lisääntyneet. Lisäksi rajapinnat siirryttäessä hoitopaikasta toiseen ovat riskikohtia. Henkilöstöturvallisuuden kannalta korvaushoitopotilaiden lääkehoidon toteuttaminen vaatii omat järjestelynsä. Hallintakeinoina on aloitettu avopuolen ja osastojen yhteiset tapaamiset lääkehoidon tiedon siirtymisen parantamiseksi, korvaushoitopotilaiden kohdalla tilanteiden ennakointi. Hoitajien hälytysrannekkeet ja valvontakamerat ovat käytössä.

Henkilöstön saatavuuteen liittyy riskejä. Lääkäreiden, sairaanhoitajien ja laitoshuoltajien saatavuus on heikentynyt. Hallintatoimena terveyskeskuksen vetovoimaisuutta lisätään osaamisen varmistamisen, digipalveluiden ja hyvän asiakaspalvelun avulla.

Väestön vähenemisestä huolimatta palvelujen kysyntä kasvaa. Hallintatoimina aloitetaan fysioterapeuttien suoravastaanotto toiminta ja säännöllisen synnytyksen jälkitarkastus terveydenhoitajan toimesta. KlinikPro sähköisen asioinnin odotetaan helpottavan puhelinruuhkaa ja kunnan kanssa tarkennetaan hoitopolkuja ja kotona annettavan sairaanhoidon lisäämistä. Reseptihoitajien tarve arvioidaan.

Nilakan palvelukeskuksen riskien arvioinnissa tulivat esille seuraavat riskit: ammattitaitoisen henkilöstön saatavuus, peruskuntien heikkenevä talous, henkilöstön vaihtuvuus, potilastietojärjestelmien yhteensopimattomuus ja tiedonkulku sekä työn kuormitus ja sisäilmaongelmat terveysasemilla.

Sekä lääkäreiden että sairaanhoitajien rekrytointi on haastavaa terveysasemien syrjäisen sijainnin vuoksi. Henkilöstön saatavuutta hallitaan työpaikan houkuttelevuutta lisäämällä. Näitä ovat kilpailukykyinen palkkaus, hyvä perehdytys, koulutus- ja konsultointimahdollisuudet ja työolojen joustavuudesta huolehtiminen. Lisäksi ylläpidetään työhyvinvointia ja tarvittaessa turvaututaan ostopalveluihin.

Peruskuntien talouden tiukkenemiseen liittyen on tarpeen arvioida toimintojen järjestämistä. Riskin hallintatoimena on toimintojen uudelleen organisointi.

Henkilöstön poissaoloihin on vaikea saada ammattitaitoisia sijaista. Lääkärihenkilöstön sijaiset ovat pääosin vaihtuvia ostopalvelulääkäreitä. Edelliseen liittyen kustannukset lisääntyvät ja hoidon laatu heikkenee. Riskien hallintakeino on pitkien poissaolojen suunnitelmallinen sopiminen, henkilöstön joustava käyttö koko Nilakan alueella ja varahenkilöjärjestelmän tehokas käyttö. Ostopalvelulääkäreiden käyttöä tulee vähentää.

Nilakan palvelukeskuksen näkemyksen mukaan potilastietojärjestelmien hyödyntämisessä on vielä paljon puutteita. Organisaatioiden rajat tietosuojan vuoksi sekä erilaiset potilastietojärjestelmät aiheuttavat suuria ongelmia tiedonsiirroissa ja tietojen näkyvyydessä. Riskin hallintakeinoina on säännöllinen koulutus ja yhteisistä käytännöistä sopiminen ja perehdytys.

Nilakan terveysasemista kolmella neljästä on sisäilmaongelmia, joita on selvitetty ja korjattu. Kuitenkin ongelmia on edelleen. Riskein hallintatoimina asioita on viety eteenpäin kuntien, työterveyshuollon ja työsuojelun käsittelyyn. Sisäilmakyselyt on toteutettu, samoin mittaukset ja rakennustarkastukset. Havaittuja rakennusvikoja on korjattu.

Koillis-Savon palvelukeskuksen riskien arvioinnissa tulivat esille seuraavat riskit: henkilöstön saatavuus, budjetin riittämättömyys, työn kuormitus, erilaiset potilasvahingot, monisairaant ja iäkkäät potilaat ja väkivallan uhka.

Laskutusosoite

Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri Ky
Kysteri
PL 900
70029 KYS

Posti- ja käyntiosoite

Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri
Kysterin hallinto
PL 100
70029 KYS
Puijonlaaksontie 2, rak. 3

Kysteri
Koillis-Savon palveluyksikkö
Kaavin terveysasema
Rantatie 2
73600 Kaavi

Kysteri
Leppävirran palveluysikkö
Leppävirran terveysasema
Savonkatu 17
79100 Leppävirta

Kysteri
Nilakan palveluysikkö
Pielaveden terveysasema
Savikontie 15
72400 Pielavesi

Vaihde (017) 171 000
etunimi.sukunimi@kuh.fi
Y-tunnus 0171495-3

www.kysteri.fi

6.2.2020

Henkilöstön saatavuuteen Koillis-Savon palvelukeskus pyrkii vaikuttamaan jatkuvalla rekrytoinnilla, tarvittaessa ostopalveluilla ja työhyvinvoinnin ylläpitämisellä. Budjetti on ollut 0-linjalla viime vuodet eli käytettävissä oleva euromäärä vuositasolla on ennallaan, kuitenkin KVTES-perusteiset palkkakustannukset nousevat jatkuvasti, samoin materiaali-, lääke- laboratorio ja ostopalvelujen kustannukset. Riskin hallintotoimena on tarkka harkinta hankinnoissa ja sijais- tarpeen huolellinen arviointi. Hankintoja tehdään vain laitteiden rikkoutuessa ja suuret hankin- nat toteutetaan leasingilla. Henkilöstön liikkuvuudella pyritään vähentämään sijaistarvetta ja osaston kuormitus huomioidaan sijaistarvetta arvioidessa.

Toisena merkittävänä riskinä ovat monisairaaseen ja iäkkääseen asiakaskuntaan liittyvät erilai- set potilasvahingot. Haipro raportoinnin perusteella merkittävin riski on vuodeosastolla tapah- tuvat kaatumiset ja putoamiset. FRAT-arvion perusteella pyritään ennakoimaan kaatumisia esimerkiksi huonesijoittelulla ja lääkityksen tarkistuksella (väsyttävät, kaatumisriskiä lisäävät). Mobiilikirjaamisella on lisätty hoitajien läsnäoloaika potilashuoneissa. Painopeitolla on saatu vastetta potilaiden yöaikaiseen levottomuuteen ja lisäksi on hankittu lonkkahousuja suuren kaatumisriskin potilaille.

Väkivallan riskiä aiheuttavina potilasryhminä ovat muistisairaat, sekavat potilaat, päihteiden käyttäjät ja korvaushoitopotilaat. Riskin hallintatoimia ovat hälytysjärjestelmät, huonejärjestelyt poistumisteiden turvaamiseksi ja yksintyöskentelyn vähentäminen riskitilanteissa. Muistisairai- den kohdalla tärkeää on henkilökunnan koulutus. Avekki-koulutusta on järjestetty ja kamera- valvonta on käytössä. Korvaushoidon toteuttamiseen liittyen ohjeistusta on päivitetty.

Hallintakeinoina Sote - rakennekysymysten epävarmuudessa ja tulevissa muutoksissa ratkai- suna on kustannuskehityksen pitäminen maltillisena. Uusia palvelumuotoja tulee suunnitella ja ottaa käyttöön. Raportointia tulee kehittää siten, että parannetaan palvelutarpeisiin liittyvää ennustettavuutta. Tukipalveluiden tuottajilla on omat valmiussuunnitelmat häiriötilanteiden hal- lintaa varten. Lisäksi palvelukeskuksissa tulee huolehtia, että henkilöstöllä on tieto siitä, miten pidemmissä häiriötilanteissa toimitaan. Toiminnassa keskeistä on ylläpitää hyvän työpaikan ja työnantajan imagoa. Henkilöstön rekrytoinnissa käytetään monipuolisia kanavia. Tietojärjes- telmiin liittyvissä ongelmissa haetaan ratkaisuja palvelujen tuottajilta. Tiukan taloudellisen ti- lanteen vuoksi edellytetään palvelukeskuksilta säästösuunnitelmien tekemistä ja niiden käy- täntöön viemistä.

Omaisuuksien hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta

Kysteri liikelaitoksessa noudatetaan Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin hankintaohjetta. Hankin- tavaltuudet on määritelty hankinta- ja johtosäännön soveltamisohjein sekä viranhaltijatasoisin delegointipäätöksin. Hankintapäätöksiä on tarkastettu osana sisäistä valvontaa. Puutteita ei ole todettu.

Sansia vastaa seudullisesti keskitetyistä hankinnoista, materiaalitoimen tietojärjestelmistä ja logistisista ratkaisuista. Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri on Sansian osakas.

Tavoitteiden toteutuminen ja tuloksellisuuden arviointi

Tavoitteiden toteutumista ja tuloksellisuuden arviointia on yksityiskohtaisemmin käsitelty pal- velualuekertomuksessa ja talousarvion toteutumisvertailuissa.

Palvelutoiminnan taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumista on raportoitu ja

---

Laskutusosoite

Pohjois-Savon sairaanhoitopiiriin Ky
Kysteri
PL 900
70029 KYS

Posti- ja käyntiosoite

Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri
Kysterin hallinto
PL 100
70029 KYS
Puijonlaaksontie 2, rak. 3

Kysteri
Koillis-Savon palveluyksikkö
Kaavin terveysasema
Rantatie 2
73600 Kaavi

Kysteri
Leppävirran palveluysikkö
Leppävirran terveysasema
Savonkatu 17
79100 Leppävirta

Kysteri
Nilakan palveluysikkö
Pielaveden terveysasema
Savikontie 15
72400 Pielavesi

Vaihde (017) 171 000
etunimi.sukunimi@kuh.fi
Y-tunnus 0171495-3

www.kysteri.fi

6.2.2020

käsitelty johtokunnan kokouksissa ja johtoryhmän kokouksissa säännöllisesti.

Sopimusten hallinta

Sopimusten hallinnan kehittämisessä on päästy varsin hyvään tilanteeseen. Sopimusten hallinta selkeytyi vuonna 2014 käyttöön otetun DOHA sopimusrekisterin avulla.

1.5 Johtokunnan esitys tuloksen käsittelystä

Kysteri liikelaitoksen tilikauden tulos on nolla euroa. Tuloksen käsittelyeriä ei ole. Taseeseen ei synny yli- tai alijäämää.

2. TILINPÄÄTÖKSEN TOTEUTUMISVERTAILUT

2.1 Tavoitteiden toteutuminen

Taloussuunnitelman tavoiteasettelu perustuu strategian neljään näkökulmaan ja näiden mittaristoon. Nämä on käsitelty luvuissa 2.1.1- 2.1.4. Palvelutoiminnan tavoitteiden toteutumista raportoidaan säännöllisesti ja käsitellään Kysterin johtoryhmän sekä johto- ja tilaajatoimikuntien kokouksissa. Palvelusopimusten toteutumista on kommentoitu osavuositarkastuksissa ja palveluyksiköiden palvelutoiminnan kuvauksissa. Toimintamallina on ns. sisäinen tilaaja – tuottajatoiminta.

Toiminnan taso ja laatu pyritään pitämään riittävänä ottaen huomioon kansalliset ohjeet, terveydenhuolto- ja hoitotakuulaki sekä erilliset asetukset.

2.1.1 Asiakaslähtöisyys

Kysterissä tavoitteena on taata toimiva yhteydenottomahdollisuus terveydenhuoltoon ja hoidon tarpeen arvioon sekä pääsy terveydenhuollon ammattilaisen vastaanotolle hoitotakuulainsäädännön asettamien määräaikojen puitteissa.

Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin internetsivuilla Kysterin kotisivuilla (www.kysteri.fi) on väestölle tietoa Kysterin palveluista, ajankohtaisista asioista, yhteystiedoista ja lisäksi sinne on koottu osavuositarkastukset ja palvelualuekertomukset, joissa on hoitotakuutiedotteet sekä toteutuneen toiminnan kuvaukset. Kysteri tiedottaa hoitotakuun toteutumisesta kolme kertaa vuodessa.

Kokonaisuudessaan *hoitotakuu* toteutui lain mukaisesti vuonna 2019. Omavalvontana toteutetaan tilastoinnin oikeellisuuden säännöllinen tarkistaminen. Hoidontarpeen arviointi pyritään tekemään saman päivän aikana yhteydenotosta, kuitenkin viimeistään kolmen päivän sisällä.

Puhelinyhteydensaanti on varmistettu Kysterin terveysasemilla siten, että arkisin virka-aikana seitsemässä kunnassa on yhteensä 16 suoraa numeroa, joiden avulla välitön yhteydensaanti toteutuu lain mukaisesti. Lisäksi käytössä on Nispa takaisinsoittojärjestelmä, johon asiakas voi jättää viestin hoitajalle. Raportointitiedoista seurataan takaisinsoittojärjestelmän toimivuutta.

Laskutusosoite

Pohjois-Savon sairaanhoitopiiriin Ky
Kysteri
PL 900
70029 KYS

Posti- ja käyntiosoite

Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri
Kysterin hallinto
PL 100
70029 KYS
Puijonlaaksontie 2, rak. 3

Kysteri
Koillis-Savon palveluyksikkö
Kaavin terveysasema
Rantatie 2
73600 Kaavi

Kysteri
Leppävirran palveluyksikkö
Leppävirran terveysasema
Savonkatu 17
79100 Leppävirta

Kysteri
Nilakan palveluyksikkö
Pielaveden terveysasema
Savikontie 15
72400 Pielavesi

Vaihe (017) 171 000
etunimi.sukunimi@kuh.fi
Y-tunnus 0171495-3

www.kysteri.fi

6.2.2020

Sähköinen asiointi Klink Pro otettiin käyttöön 1.11.2019. Palvelukäyttäjää oli kahden kuukauden aikana 478 kappaletta.

Asiakasnäkökulmasta *potilastyytyväisyyttä ja – turvallisuutta, potilaiden omahoitoa ja sairauksien ennalta ehkäisyä* pyritään tehostamaan. Arvioinnin lähteinä tässä käytetään potilasasiemiehen raportteja, potilasvahinko- ja Haiopro-ilmoituksia. Asiakastyytyväisyyden arviointi toteutetaan sähköisen kyselyn avulla (Roidu).

Tavoitteisiin asetettu potilaiden omahoidon ja sairauksien ehkäisyn tehostamisen kehittäminen on käytännössä toteutunut osittain. Tätä työtä jatketaan kaikissa osaamiskeskuksissa.

2.1.2 Henkilöstövoimavarojen hallinta ja osaamisen tukeminen

Vakinaisen ja määräaikaisen henkilöstön määrällistä suhdetta ja henkilöstön työpanoksen kehitystä seurataan säännöllisesti. Lisäksi seurataan koulutussuunnitelman toteutumista, koulutusmääriä ja tästä aiheutuvia kustannuksia.

Sairauspoissaolopäiviä kertyi yhteensä 6917 (-12,9 %). Nilakassa sairauspoissaolopäiviä oli yhteensä 2913 (-24,7%), Leppävirralla 2279 (-22,7%) ja Koillis-Savossa 1564 (+39,8%). Sairauspoissaolopäiviä kertyi keskimäärin 17,5 työntekijää kohti.

Lääkäreiden ja hammaslääkäreiden saatavuudessa on ollut ongelmia. Lääkäreiden työn osalta nettotyöpanokset laskivat hieman (-11,3 %). Työaikapankki otettiin käyttöön Kysterissä loppuvuodesta 2013. Pienissä yksiköissä se lisää joustavuutta toimintaan.

Työterveyshuollon toimintasuunnitelman toteutumista seurataan työpaikan johdon ja työsuojelutoimikunnan ja -valtuutetun kanssa vuosittain työterveyshuollon toteutumisen seurannan ja arvioinnin yhteydessä.

Henkilöstöryhmien yhteisissä kokoontumisissa on toiminnoittain käyty läpi nykyisiä käytäntöjä ja toimintatapoja. Samalla on pohdittu kehittämistavoitteita ja pyritty tunnistamaan parhaita toimintamalleja edelleen monistettavaksi. Palvelu- ja osaamiskeskustasolla on toimintatavoissa eroja.

2.1.3 Palvelujen toimivuus

Vastaanottotoiminta

Avohoitopalvelujen kokonaisuudessa käyntimäärät vähentyivät edelliseen vuoteen verrattuna 7524 käynnillä. Lääkäreiden ja hoitajien vastaanottotoiminnassa mallina on lääkäri - hoitaja työparityömalli muissa osaamiskeskuksissa paitsi Keiteleellä. Keiteleellä käynnistyi syksyllä omahoitajien vastaanotot. Lisäksi Leppävirralla toimii hoitajien akuuttivastaanotot ja Nilakassa hoitajien INR-vastaanotot. Takaisin soitto - järjestelmä edesauttaa yhteydenotoissa. Hoitajien käynnit vähentyivät merkittävästi kaikissa palvelukeskuksissa. Myös lääkäreiden vastaanotokäynnit vähentyivät. Ilta- ja viikonloppuvastaanotokäynnit vähentyivät edelliseen vuoteen verrattuna. Nilakassa arki-iltojen vastaanottoaika lyheni kahdella tunnilla 1.4.2019 alkaen. Uutena otettiin käyttöön hoitajavastaanoton asiakasmaksut 1.6.2019. Hoitajakäyntien määrän väheneminen ei kuitenkaan näyttäisi selittyvän tällä, vaan määrät kääntyivät laskuun heti alkuvuodesta.

Laskutusosoite

Pohjois-Savon sairaanhoitopiiriin Ky
Kysteri
PL 900
70029 KYS

Posti- ja käyntiosoite

Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri
Kysterin hallinto
PL 100
70029 KYS
Puijonlaaksontie 2, rak. 3

Kysteri
Koillis-Savon palveluysikkö
Kaavin terveysasema
Rantatie 2
73600 Kaavi

Kysteri
Leppävirran palveluysikkö
Leppävirran terveysasema
Savonkatu 17
79100 Leppävirta

Kysteri
Nilakan palveluysikkö
Pielaveden terveysasema
Savikontie 15
72400 Pielavesi

Vaihde (017) 171 000
etunimi.sukunimi@kuh.fi
Y-tunnus 0171495-3

www.kysteri.fi

6.2.2020

Äitiys- ja lastenneuvolatoiminnan suoritelmäärät vähenivät edelliseen vuoteen verrattuna selkeästi kaikissa palvelukeskuksissa. Määrällinen muutos oli merkittävin Nilakassa. Kouluterveydenhuollon käynneissä Koillis-Savon ja Leppävirran palvelukeskuksessa oli lisäystä liittyen lasten ja nuorten palvelutarpeiden muuttumiseen. Synnyttäjien, lasten ja koululaisten määrän vähentyessä on syytä tarkastella terveydenhoitajan vakansseja ja mitoitusta palvelukeskuksittain.

Fysioterapiakäynnit eivät toteutuneet palvelusopimuksen mukaisesti ja edellisen vuoden toteumaan verrattunakin suoritelmäärät alittuivat. Fysioterapeuttien suoravastaanotto toiminta toteutuu kaikissa palvelukeskuksissa.

Puheterapian käynnit alittuivat palvelusopimuksen mukaisesta suunnitelmasta kaikissa palvelukeskuksissa. Koillis-Savossa ja osin Nilakassa puheterapiapalvelut toteutettiin ostopalveluina. Edelliseen vuoteen verrattuna mielenterveystyön käynnit lisääntyivät Koillis-Savossa. Nilakassa ja Leppävirralla ne vähenivät. Palvelusopimuksen arvion mukaisesti toteuma ylittyi Koillis-Savossa.

Omana toimintana toteutetun erikoissairaanhoidon konsultaatiot lisääntyivät edelliseen vuoteen verrattuna kaikissa palvelukeskuksissa. Tämä muutos selittyy ns. jalkautuvien erikoissairaanhoidon konsultaatioiden lisääntymisenä. Tässä toiminnassa käynnistyi aktiivinen yhteistyö Kysin kanssa.

Laitoshoido

Kysterin palvelukeskuksissa hoitopäivät vähenivät edelliseen vuoteen verrattuna 2304 päivää. Pitkät hoitopäivät vähenivät Leppävirralla. Koillis-Savossa ne hieman lisääntyivät. Lyhyet hoitopäivät vähenivät Nilakassa ja Koillis-Savossa. Leppävirralla lyhyiden hoitopäivien määrä lisääntyi.

Palvelusopimuksessa arvioitu lyhytaikaishoitopäivien määrä jäi vajaaksi Koillis-Savossa ja Nilakassa ja Leppävirralla ylittyi. Pitkäaikaishoitoon ennakoitu määrä jäi vajaaksi Leppävirralla ja Koillis-Savossa. Hoitopäivien määrän muutokset selittyvät toisaalta palvelutarpeiden muutoksilla, toisaalta kunnissa on onnistuneesti toteutettu rakenteelliset muutokset pitkäaikaisen laitoshoidon määrän vähentämiseksi. (Kuvio 14.)

Suun terveydenhuolto

Hammaslääkärikäynnit lisääntyivät Koillis-Savossa ja vähenivät Nilakassa ja Leppävirralla. Suuhygienistien käyntimäärät lisääntyivät Nilakassa, mutta vähenivät Koillis-Savossa ja Leppävirralla. Palvelusopimuksen arvioituista määristä hammaslääkärien käyntimäärät toteutuivat lähes suunnitellusti. Suuhygienistien käyntimäärät alittuivat ennakoidusta.

2.1.4 Taloudellisuus ja tehokkuus

Vuosittain laadittavassa palvelusopimuksessa kuvataan kunnille kohdistuva kustannus- ja palvelutaso. Kustannukset kohdistetaan siten, että tilinpäätöksen yhteydessä laskenta tehdään palvelukeskustasoisesti siten, että sen nettokustannukset jaetaan kuntien kesken toteutuneiden suoritteiden kesken ts. aiheuttamisperiaatteen mukaisesti.

Laskutusosoite

Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri Ky
Kysteri
PL 900
70029 KYS

Posti- ja käyntiosoite

Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri
Kysterin hallinto
PL 100
70029 KYS
Puijonlaaksontie 2, rak. 3

Kysteri
Koillis-Savon palveluyksikkö
Kaavin terveysasema
Rantatie 2
73600 Kaavi

Kysteri
Leppävirran palveluyksikkö
Leppävirran terveysasema
Savonkatu 17
79100 Leppävirta

Kysteri
Nilakan palveluyksikkö
Pielaveden terveysasema
Savikontie 15
72400 Pielavesi

Vaihe (017) 171 000
etunimi.sukunimi@kuh.fi
Y-tunnus 0171495-3

www.kysteri.fi

6.2.2020

2.2 Käyttötalouden toteutuminen

Kysterin jäsenkunnilleen myymät palvelut toteutuivat talousarvioon verraten 105,2 %. Jäsenkuntamyynä oli yhteensä 26 367 903,76 M€. Hoitopalveluja myytiin ulkokunnille 11,2 % ali talousarvion, yhteensä 0,77 miljoonaa euroa.

Muu ulkoinen myynti toteutui 99,7 % talousarvioon verrattuna (153 804 €). Liiketoiminnan muut tuotot, johon luetaan mukaan asiakasmaksut, olivat 3,37 M€, tämä on 12,5 % ali talousarvion. Rahoitustuotot olivat yhteensä 5 316,43 € ja muille maksetut korot yhteensä 13 663,96 €. Poistoja oli yhteensä 52 885,42 €.

Toimintamenot

Kysterin henkilöstökulut toteutuivat talousarvioon verrattuna 92,4 %, josta palkat toteutuivat 95,2 %. Henkilöstömenot olivat yhteensä 16,75 M€, josta palkkojen osuus oli 14,17 M€.

Materiaalin ostot ylittivät talousarvion 18 %:lla. Materiaalin ostot olivat yhteensä 2,33 M€ (talousarvio 1,98 M€). Apteekkitarvikemenot ylittivät talousarvion 13,32 %:lla. Hoitotarvikekulut ylittivät talousarvion 31 %:lla.

Palveluiden ostot ylittivät talousarvion 27 %:lla. Ulkoisten palveluiden ostot olivat 7,78 M€ ja sisäisten palveluiden ostot 1,22 M€, yhteensä palveluiden ostot olivat 9 M€. ICT-menoja ostettiin yhteensä 1,17 M€, mikä alitti 1,8 %:lla talousarvion. Näillä katettiin kaikki ostot Istekiltä, mukaan lukien atk-laitteiden hankinnat palvelupakettina ja ohjelmistojen kehittämiskulut sekä lisenssimaksut.

Tutkimus- ja hoitopalvelut kokonaisuudessaan ylittivät TA- arvion 46 %:lla. Ne olivat yhteensä 5,1 M€ (ulkoiset tutkimus- ja hoitopalvelut 4,66 M€ ja sisäiset 0,49 M€). Siitä laboratoriopalveluiden ostot Islabilta oli 1,31 M€, mikä on 2,8 % ali arvioidun. Muut tutkimus- ja hoitopalvelut ylittivät 280 % (loppusumma 2,1 M€). Menojen ylitys johtui pääosin hoidosta muilla poliklinikoilla ja muissa laitoksissa sekä lääkäreiden ja hammaslääkäreiden ostopalveluista. Työterveyshuollon menot olivat 162 941 €, talousarvio alittui 9,5 %:lla.

Kunnille maksettiin vuokria toimintavuoden aikana 2,28 M€, joka on 90,4 % talousarviosta.

Rahoitusmenoissa peruspääoman koron maksusta jäsenkunnille sekä sijoitusrahaston pääomasta maksettavasta korosta Kysterin johtokunta päätti 24.9.2019 41§, että jäsenkunnille ei makseta sijoitusrahaston korkoa 2020. Korkokulut ovat yhteensä 14 503,96 €. Rahoitustuloja on kertynyt viivästyskoroista 5 316,43 €. Sijoitusrahaston pääoma oli 31.12.2019 yhteensä 438 221,45 €.

KYSTERI liikelaitoksen tilikauden **tulos** on +-0 €.

2.3 Investointien toteutuminen

Kysterin vuoden 2019 talousarviossa ei varauduttu investointimenoihin eikä investointeja ollut. Tietohallinnollinen infrastruktuuri ja päätelaitteet on hankittu Istekiltä palvelupakettina.

Laskutusosoite

Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri Ky
Kysteri
PL 900
70029 KYS

Posti- ja käyntiosoite

Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri
Kysterin hallinto
PL 100
70029 KYS
Puijonlaaksontie 2, rak. 3

Kysteri
Koillis-Savon palveluyksikkö
Kaavin terveysasema
Rantatie 2
73600 Kaavi

Kysteri
Leppävirran palveluyksikkö
Leppävirran terveysasema
Savonkatu 17
79100 Leppävirta

Kysteri
Nilakan palveluyksikkö
Pielaveden terveysasema
Savikontie 15
72400 Pielavesi

Vaihe (017) 171 000
etunimi.sukunimi@kuh.fi
Y-tunnus 0171495-3

www.kysteri.fi

6.2.2020

2.4 Rahoituslaskelman toteutuminen

Kysterin rahavarojen muutos on yhteensä -327 116,31 €. Yhdystilin saldo 31.12.2019 oli 1 833 714,48 €. Peruspääoma on yhteensä 84 000 €. Liikelylijäämä on 9 187,53 €. Tilikauden tuloksesta yli- / alijäämä on nolla euroa. Poistot ovat yhteensä 52 885,42 € (talousarvio 50 877,00 €). Nettorahoituskulut ovat yhteensä -9 187,53 €.

3. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

3.1 Rahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMA VUODELTA 2019

		1.1. -31.12.2019		1.1. -31.12.2018	
Toiminnan rahavirta					
Liikelylijäämä (-alijäämä)	+ / -	9 187,53		8 555,24	
Poistot ja arvonalentumiset	+	52 885,42		52 885,44	
Rahoitustuotot ja -kulut	+ / -	-9 187,53	52 885,42	-8 555,24	52 885,44
Investointien rahavirta					
Investointimenot			0,00		0,00
Toiminnan ja investointien rahavirta			52 885,42		52 885,44
Rahoituksen rahavirta					
<i>Oman pääoman muutokset</i>					
<i>Muut maksuvalmiuden muutokset</i>					
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	+ / -	1 088,22		118 764,36	
Saamisten muutos muilta	+ / -	-432 813,01		-545 624,69	
Korottomien velkojen muutos muilta	+ / -	49 830,56	-381 894,23	-699 249,08	-1 126 109,41
Rahoituksen rahavirta			-381 894,23		-1 126 109,41
Yhdystilin ja rahavarojen muutos			-329 008,81		-1 073 223,97
Yhdystilin ja rahavarojen muutos					
Rahat ja pankkisaamiset 31.12.	+	170,60		150,00	
Rahat ja pankkisaamiset 1.1.	-	150,00		210,50	
Yhdystili 31.12.	+	1 833 714,48		2 160 851,39	
Yhdystili 1.1.	-	2 160 851,39	-329 008,81	3 234 075,36	-1 073 223,97

6.2.2020

3.2 Tuloslaskelma

KYSTERIN TULOSLASKELMA VUODELTA 2019

	01.01.-31.12.2019	01.01.-31.12.2018	Muutos %
Liikevaihto	27 295 624,37	27 389 847,32	-0,3 %
Hoitopalveluiden myynti jäsenkunnille	26 367 903,76	26 373 605,77	0,0 %
Hoitopalveluiden myynti ulkokunnille	773 916,58	848 643,33	-8,8 %
Muu ulkoinen myynti	153 804,03	167 598,22	-8,2 %
Liiketoiminnan muut tuotot	3 373 134,30	3 532 738,24	-4,5 %
Materiaalit ja palvelut	-11 339 519,66	-10 224 536,85	10,9 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 332 867,27	-1 514 122,84	54,1 %
Ostot tilikauden aikana	-2 332 867,27	-1 514 122,84	54,1 %
Ulkoiset	-1 684 587,27	-923 024,00	82,5 %
Kuntayhtymältä	-648 280,00	-591 098,84	9,7 %
Palvelujen ostot	-9 006 652,39	-8 710 414,01	3,4 %
Ulkoiset	-7 787 124,72	-6 933 704,16	12,3 %
Kuntayhtymältä	-1 219 527,67	-1 776 709,85	-31,4 %
Henkilöstökulut	-16 751 770,45	-17 780 396,82	-5,8 %
Palkat ja palkkiot	-14 171 283,61	-14 780 963,10	-4,1 %
Henkilösivukulut	-2 580 486,84	-2 999 433,72	-14,0 %
Eläkekulut	-2 447 452,56	-2 789 756,73	-12,3 %
Muut henkilösivukulut	-133 034,28	-209 676,99	-36,6 %
Poistot ja arvonalentumiset	-52 885,42	-52 885,44	0,0 %
Suunnitelmat mukaiset poistot	-52 885,42	-52 885,44	0,0 %
Liiketoiminnan muut kulut	-2 515 395,61	-2 856 211,21	-11,9 %
Ulkoiset	-2 481 275,59	-2 833 155,69	-12,4 %
Kuntayhtymältä	-34 120,02	-23 055,52	48,0 %
LIIEKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	9 187,53	8 555,24	7,4 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-9 187,53	-8 555,24	7,4 %
Korkotuotot	5 316,43	6 385,80	-16,7 %
Korvaus peruspääomasta	-840,00	-841,99	-0,2 %
Muille maksetut korkokulut	-13 663,96	-14 099,05	-3,1 %
YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ) ENNEN VARAUKSIA	0,00	0,00	0 %
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	0,00	0,00	***
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	0,00	0,00	0 %

Laskutusosoite

Pohjois-Savon sairaanhoitopiiriin Ky
Kysteri
PL 900
70029 KYS

Posti- ja käyntiosoite

Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri
Kysterin hallinto
PL 100
70029 KYS
Puijonlaaksontie 2, rak. 3

Kysteri
Koillis-Savon palveluyksikkö
Kaavin terveysasema
Rantatie 2
73600 Kaavi

Kysteri
Leppävirran palveluysikkö
Leppävirran terveysasema
Savonkatu 17
79100 Leppävirta

Kysteri
Nilakan palveluysikkö
Pielaveden terveysasema
Savikontie 15
72400 Pielavesi

Vaihde (017) 171 000
etunimi.sukunimi@kuh.fi
Y-tunnus 0171495-3

6.2.2020

Tunnusluvut

Sijoitetun pääoman tuotto	2,78 %
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto	0,16 %

3.3 Tase

KYSTERIN TASE 31.12.2019

	TASE	TASE	Muutos	
	31.12.2019	31.12.2018	% 19/18	
VASTAAVAA				
A	PYSYVÄT VASTAAVAT	63 678,48	116 563,90	-45,37 %
II	Aineelliset hyödykkeet			
	3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	11 461,63	30 054,07	-61,86 %
	4. Koneet ja kalusto	52 216,85	86 509,83	-39,64 %
		63 678,48	116 563,90	-45,37 %
C	VAIHTUVAT VASTAAVAT	4 409 193,40	4 305 389,20	1,58 %
	Lyhytaikaiset saamiset			
	1. Myyntisaamiset	523 876,83	466 947,33	11,69 %
	3. Saamiset kunnalta/kuntayhtymältä	1 831 821,98	2 160 851,39	-15,14 %
	4. Muut saamiset	201 930,59	208 757,42	-3,05 %
	5. Siirtosaamiset	1 851 393,40	1 468 683,06	23,62 %
		4 409 022,80	4 305 239,20	1,58 %
IV	Rahat ja pankkisaamiset	170,60	150,00	13,73 %
		4 472 871,88	4 421 953,10	0,34 %
VASTATTAVAA				
A	OMA PÄÄOMA	-522 421,45	-522 421,45	0,00 %
I	Peruspääoma	-84 200,00	-84 200,00	0,00 %
III	Muut omat rahastot	-438 221,45	-438 221,45	0,00 %
		-522 421,45	-522 421,45	0,00 %
D	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	-175 315,87	-210 062,90	-16,54 %
	1. Valtion toimeksiannot	-80 026,05	-78 937,83	1,38 %
	2. Lahjoitusrahastojen pääomat	-131 125,07	-131 125,07	-27,33 %
E	VIERAS PÄÄOMA	-3 739 299,31	-3 670 211,72	1,35 %
	7. Ostovelat	-721 467,78	-684 462,34	5,41 %
	9. Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	-15 925,41	-14 632,03	8,84 %
	10. Siirtovelat	-3 001 906,12	-2 990 374,38	0,39 %
		-3 739 299,31	-3 689 468,75	1,35 %
		-4 472		
		871,88	-4 421 953,10	0,34 %
<u>Tunnusluvut:</u>				
	Omavaraisuusaste	11,68 %		

6.2.2020

Suhteellinen velkaantuneisuus

-12,19 %

3.3 Investointiosa

INVESTOINTIOSA							
	Kustannus- arvio	ALKUPERÄI- NEN 2018	TILINPÄÄ- TÖS 2018	TOT % 2 018	ALKUPE- RÄINEN 2 019	TILINPÄÄ- TÖS 2019	TOT% 2019
LAITE- JA SOVELLUSINVESTOINNIT:							
YHTEENSÄ	0	0	0	0	0	0	0
Investointien tulorahoitus:							
Lainat							
Valtionosuudet							
Muu tulorahoitus							
YHTEENSÄ							
NETTOMENO							
- siitä investointivarausten /							
-rahaston käyttö							
KÄYTTÖMAISUUSINVESTOINNIT							
RAHOITUSOSUUDET INV.MENOIHIN	0	0	0	0	0	0	0

6.2.2020

3.5 Tuloslaskelman toteutumisvertailu

KYSTERIN TUOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMISVERTAILU VUODELTA 2019							
	ALKUPERÄINEN TALOUSARVIO	TOTEUMA	POIKKEAMA	ALKUPERÄINEN TALOUSARVIO	TOTEUMA	POIKKEAMA	TOT. %
	2018	2018	2018	2019	2019	2019	2019
Liikevaihto	26 141 696,00	27 389 847,32	1 248 151,32	26 079 652,00	27 295 624,37	1 215 972,37	104,66 %
Hoitopalveluiden myynti jäsenkunnille	25 307 935,00	26 373 605,77	1 065 670,77	25 053 897,00	26 367 903,76	1 314 006,76	105,24 %
Hoitopalveluiden myynti ulkokunnille	697 750,00	848 643,33	150 893,33	871 597,00	773 916,58	-97 680,42	88,79 %
Muu ulkoinen myynti	136 011,00	167 598,22	31 587,22	154 158,00	153 804,03	-353,97	99,77 %
Liiketoiminnan muut tuotot	3 636 603,00	3 532 738,24	-103 864,76	3 849 277,00	3 373 134,30	-476 142,70	87,63 %
Ulkoiset	3 634 597,00	3 474 173,24	-160 423,76	3 849 269,00	3 365 924,30	-483 344,70	87,44 %
Kuntayhtymältä	2 006,00	58 565,00	56 559,00	8,00	7 210,00	7 202,00	***
Materiaalit ja palvelut	-8 990 023,00	-10 224 536,85	-1 234 513,85	-9 045 483,00	-11 339 519,66	-2 294 036,66	125,36 %
Aineet tarvikkeet ja tavarat	-1 379 823,00	-1 514 122,84	-134 299,84	-1 976 296,00	-2 332 867,27	-356 571,27	118,04 %
Ostot tilikauden aikana	-1 379 823,00	-1 514 122,84	-134 299,84	-1 976 296,00	-2 332 867,27	-356 571,27	118,04 %
Ulkoiset	-798 746,00	-923 024,00	-124 278,00	-1 404 199,00	-1 684 587,27	-280 388,27	119,97 %
Kuntayhtymältä	-581 077,00	-591 098,84	-10 021,84	-572 097,00	-648 280,00	-76 183,00	113,32 %
Palvelujen ostot	-7 610 200,00	-8 710 414,01	-1 100 214,01	-7 069 187,00	-9 006 652,39	-1 937 465,39	127,41 %
Ulkoiset	-5 815 695,00	-6 933 704,16	-1 118 009,16	-5 931 992,00	-7 787 124,72	-1 855 132,72	131,27 %
Kuntayhtymältä	-1 794 505,00	-1 776 709,85	17 795,15	-1 137 195,00	-1 219 527,67	-82 332,67	107,24 %
Henkilöstökulut	-17 913 504,00	-17 780 396,82	133 107,18	-18 129 231,00	-16 751 770,45	1 377 460,55	92,40 %
Palkat ja palkkiot	-14 743 213,00	-14 780 963,10	-37 750,10	-14 888 336,00	-14 171 283,61	717 052,39	95,18 %
Henkilösivukulut	-3 170 291,00	-2 999 433,72	170 857,28	-3 240 895,00	-2 580 486,84	660 408,16	79,62 %
Eläkekulut	-2 585 869,00	-2 789 756,73	-203 887,73	-2 713 438,00	-2 447 452,56	265 985,44	90,20 %
Muut henkilösivukulut	-584 422,00	-209 676,99	374 745,01	-527 457,00	-133 034,28	394 422,72	25,22 %
Poistot ja arvonalentumiset	-38 087,00	-52 885,44	-14 798,44	-50 877,00	-52 885,42	-2 008,42	103,95 %
Suunnitelman mukaiset poistot	-38 087,00	-52 885,44	-14 798,44	-50 877,00	-52 885,42	-2 008,42	103,95 %
Liiketoiminnan muut kulut	-2 826 338,00	-2 856 211,21	-29 873,21	-2 696 026,00	-2 515 395,61	180 630,39	93,30 %
Ulkoiset	-2 826 338,00	-2 833 155,69	-6 817,69	-2 696 026,00	-2 481 275,59	214 750,41	92,03 %
Kuntayhtymältä	0,00	-23 055,52	-23 055,52	0,00	-34 120,02	-34 120,02	***
LIIKELYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	10 347,00	8 555,24	-1 791,76	7 312,00	9 187,53	1 875,53	125,65 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-10 347,00	-8 555,24	1 791,76	-7 312,00	-9 187,53	-1 875,53	125,65 %
Korkotuotot	3 800,00	6 385,80	2 585,80	4 000,00	5 316,43	1 316,43	132,91 %
Korvaus peruspääomasta	-1 000,00	-841,99	158,01	-842,00	-840,00	2,00	99,76 %
Muille maksetut korkokulut	-13 147,00	-14 099,05	-952,05	-10 470,00	-13 663,96	-3 193,96	130,51 %
YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ) ENNEN VARAUKSIA	0,00	-0,00	-0,00	0,00	0,00	0,00	***
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	***
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	0,00	-0,00	-0,00	0,00	0,00	0,00	***

Laskutusosoite

Pohjois-Savon sairaanhoitopiiriin Ky
Kysteri
PL 900
70029 KYS

Posti- ja käyntiosoite

Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri
Kysterin hallinto
PL 100
70029 KYS
Puijonlaaksontie 2, rak. 3

Kysteri
Koillis-Savon palveluosiokko
Kaavin terveysasema
Rantatie 2
73600 Kaavi

Kysteri
Leppävirran palveluosiokko
Leppävirran terveysasema
Savonkatu 17
79100 Leppävirta

Kysteri
Nilakan palveluosiokko
Pielaveden terveysasema
Savikontie 15
72400 Pielavesi

Vaihe (017) 171 000
etunimi.sukunimi@kuh.fi
Y-tunnus 0171495-3

www.kysteri.fi

6.2.2020

**PERUSTERVEYDENHUOLLON LIIKELAITOS TILIKAUSI 1.1. – 31.12.2019
KYSTERI**

4. LIITETIEDOT

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

1. Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja – menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja menetelmät

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on kirjattu nimellisarvoon, kuitenkin enintään todennäköiseen arvoon.

Jaksotusperiaatteet

Olelliset jaksotukset on kirjattu suoriteperusteisesti.

2. Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Tilikausi 1.1. – 31.12.2019 on liikelaitoksen kahdeksas toimintavuosi.

3. Liikevaihdon erittely

Liikevaihto	2019 €	2018 €
Hoitopalveluiden myynti jäsenkunnille	26 367 904	26 373 606
Hoitopalveluiden myynti ulkokunnille	773 917	848 643
Muu ulkoinen myynti	153 804	167 598
Liikevaihto yhteensä	27 295 624	27 389 847

4. Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Poistonalaisten hyödykkeiden määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa.

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen hyödyn mukaan.

Johtokunnan hyväksymät poistomenetelmät ovat seuraavat:

Koneet ja kalusto

Tasapoisto

6.2.2020

Poistoajat ovat:**Aineelliset hyödykkeet**

- Koneet ja kalusto
- muut koneet ja kalusto 5 vuotta

Tasetta koskevat liitetiedot**Taseen vastaavia koskevat liitetiedot****5. Pysyvien vastaavien erittely**

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet	Koneet ja kalusto 2019	Koneet ja kalusto 2018
Poistamaton hankintameno 1.1.	86 510	120 803
Lisäykset tilikauden aikana	0	0
Rahoitusosuudet tilikaudella		
Vähennykset tilikauden aikana		
Siirrot erien välillä		
Tilikauden poisto	34 293	34 293
Arvonlennukset ja niiden palautukset		
Poistamaton hankintameno 31.12.	52 217	86 510
Kirjanpitoarvo 31.12.	52 217	86 510

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet	Kiinteät rakenteet ja laitteet 2019	Kiinteät rakenteet ja laitteet 2018
Poistamaton hankintameno 1.1.	30 054	48 647
Lisäykset tilikauden aikana	0	0
Rahoitusosuudet tilikaudella		
Vähennykset tilikauden aikana		
Siirrot erien välillä		
Tilikauden poisto	18 592	18 592
Arvonlennukset ja niiden palautukset		
Poistamaton hankintameno 31.12.	11 462	30 054
Kirjanpitoarvo 31.12.	11 462	30 054

6. Saamisten erittely

	2019 €	2018 €
Saamiset kuntayhtymältä	1 831 822	2 160 851
Saamiset yhteensä	1 831 822	2 160 851

6.2.2020

7. Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	2019 €	2018 €
Lyhytaikaiset siirtosaamiset		
- Lisäkanto jäsenkunnilta laskutuksesta	1 713 088	1 346 309
- Muut tulojäämät	138 306	122 374
Siirtosaamiset yhteensä	1 851 558	1 468 683

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

8. Oma pääoma

	2019 €	2018 €
Peruspääoma 1.1.	84 200	100 000
Lisäykset		
Vähennykset	0	-15 800
Peruspääoma 31.12.	84 200	84 200
Sijoitusrahasto 1.1.	438 221	470 939
Lisäykset		
Vähennykset		-32 718
Sijoitusrahasto 31.12.	438 221	438 221
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	0	0
Oma pääoma yhteensä	522 421	522 421

Erittely peruspääoman jakautumisesta

Kunta	€
Kaavi	10 296,68
Keitele	7 766,81
Leppävirta	32 252,74
Pielavesi	15 542,79
Rautavaara	5 719,70
Tervo	5 212,50
Vesanto	7 412,39
Peruspääoma yhteensä	84 200,00

6.2.2020

Erittely sijoitusrahaston jakautumisesta

Kunta	€
Kaavi	12 947,41
Keitele	99 534,11
Leppävirta	79 601,06
Pielavesi	224 470,16
Rautavaara	0,00
Tervo	0,00
Vesanto	21 668,71
Sijoitusrahasto yhteensä	438 221,45

9. Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

Lyhytaikaiset siirtovelat	2019 €	2018 €
Lomapalkka- ja lomarahavelka	2 463 595	2 374 594
Palautukset jäsenkunnille laskutuksesta	399 072	280 656
Palkkojen ja henkilöstösivukulujen jaksotukset	0	92 457
Kertaeräkorvaus v.2018	0	106 386
Työaikapankki	30 908	36 628
Muut menojäämät	108 331	99 654
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	3 001 906	2 990 374

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot**10. Leasingvuokrasopimusten mukaisten vuokrien jäljellä olevien määrien yhteissumma**

Leasingvastuiden yhteismäärä	2019 €	2018 €
Leasingvastuiden yhteismäärä	54 337	44 676,01
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	22 257	14 892
Yhteensä	76 595	44 676,01

Leasingsopimus on kiinteäkorkoinen 60 kk vuokra-ajalla. Vuokra-aika 1.1.2018–30.4.2024
Vuokrauksen kohde on hammashoito laitteet Leppävirta, Tervo ja Keitele.

11. Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

Hallintoriita Kysterin ja Kaavin välillä. Kyse on vuoden 2014 tilinpäätökseen sisältyvän virheen oikaisemisesta, jonka mukaan Kaavi olisi velvollinen maksamaan lisää 229.400,55 euroa. Kaavi on tehnyt tästä kunnallisvalituksen, jossa on kyse julkisoikeudellisista maksuvelvoitteista ja sitä kautta hallintoriidasta. Hallinto-oikeus ei tutkinut tätä valitusta. Kaavin kunnan hallitus on 27.11.2017 kokouksessa päättänyt viedä uudelleen asian Itä-Suomen hallinto-oikeuteen hallintokäyttölain 69 §:ssä tarkoitettussa järjestyksessä hallintoriita-asiana. Kaavin kunta on vienyt asian Itä-Suomen hallinto-oikeuteen hallintoriita-asiana.

6.2.2020

Henkilöstöä koskevat liitetiedot

12. Henkilöstön lukumäärä

Henkilöstön lukumäärä 31.12.	2019	2018
Lääkärit	42	42
Tutkimushenkilöstö	4	4
Hoitohenkilöstö	251	251
Huolto-, toimisto- ja hallintohenkilöstö	60	60
Yhteensä	358	358

13. Henkilöstökulut

	2019 €	2018 €
Henkilöstökulut		
- Palkat ja palkkiot	14 171 284	14 780 963
- Henkilösivukulut	2 580 487	2 999 434
Eläkekulut	2 447 453	2 789 757
Sosiaaliturvamaksut	116 392	120 583
Tapaturmavakuutusmaksut	34 462	12 825
Työttömyysvakuutusmaksut	267 706	364 346
Henkilöstökorvaukset	-285 528	- 288 078
Yhteensä	16 751 770	17 780 397

Laskutusosoite

Pohjois-Savon sairaanhoitopiiriin Ky
Kysteri
PL 900
70029 KYS

Posti- ja käyntiosoite

Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri
Kysterin hallinto
PL 100
70029 KYS
Puijonlaaksontie 2, rak. 3

Kysteri
Koillis-Savon palveluyksikkö
Kaavin terveysasema
Rantatie 2
73600 Kaavi

Kysteri
Leppävirran palveluysikkö
Leppävirran terveysasema
Savonkatu 17
79100 Leppävirta

Kysteri
Nilakan palveluysikkö
Pielaveden terveysasema
Savikontie 15
72400 Pielavesi

Vaihe (017) 171 000
etunimi.sukunimi@kuh.fi
Y-tunnus 0171495-3

6.2.2020

**POHJOIS-SAVON SAIRAANHOITOPIIRI
KYSTERI
JOHTOKUNTA****TILIKAUSI 1.1.2019 – 31.12.2019**

Jorma Räsänen

Juuso Tamminen

Sirpa Alho-Törrönen

Juha Pelkonen

Juhani Tähtivaara

Kaisa Raatikainen

Matti Ahonen

Ritva Vitri

Laskutusosoite

Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin Ky
Kysteri
PL 900
70029 KYS

Posti- ja käyntiosoite

Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri
Kysterin hallinto
PL 100
70029 KYS
Puijonlaaksontie 2, rak. 3

Kysteri
Koillis-Savon palvelu yksikkö
Kaavin terveysasema
Rantatie 2
73600 Kaavi

Kysteri
Leppävirran palvelu yksikkö
Leppävirran terveysasema
Savonkatu 17
79100 Leppävirta

Kysteri
Nilakan palvelu yksikkö
Pielaveden terveysasema
Savikontie 15
72400 Pielavesi

Vaihde (017) 171 000
etunimi.sukunimi@kuh.fi
Y-tunnus 0171495-3

www.kysteri.fi

6.2.2020

LIITE

KYSTERI
JOHTOKUNTA 2017 -2021

Nimi	Varajäsen
Hanna Helaste, puheenjohtaja 31.12.2019 saakka	Mia Simpanen
Juuso Tamminen (29.10.2018 alkaen) varapuheenjohtaja	Erkki Virtanen
Juha Pelkonen (2.10.2019 alkaen), Paula Tiihonen	Leppävirran perusturvajohtaja (2.10.2019 alkaen), Juha Pelkonen
Juhani Tähtivaara	Risto Simonen
Jorma Räsänen	Eino Miettinen
Matti Ahonen	Rauni Pursiainen
Sirpa Alho-Törrönen	Seppo Pääkkö

TILAAJATOIMIKUNTA 2017 -2021

Esittelijä	Johtaja ylilääkäri Antti Hedman 1.1.2019 alkaen, Jorma Penttinen, Esko Vanninen (27.8.2018 alkaen 31.12.2018 saakka)
Hallituksen edustaja	Leena Kaulamo, varalla Jaakko Kekoni

Kunta	Nimi	Varajäsen
Kaavi	Kaija Julkunen	Elvi Heikkinen
Keitele	Jari Paananen	Ari Kaunisaho
Leppävirta	Mia Hahtala, puheenjohtaja	Tiina Nousiainen
Pielavesi	Taika Kurki	Titta Raitanen
Rautavaara	Jorma Korhonen	Eero Kukkonen
Tervo	Erkki Pääkkönen, varapuheenjohtaja	Pekka Nuutinen
Vesanto	Heikki Haatainen	Uolevi Laitinen